

## **Informácia o priebehu a výsledkoch návštevy delegácie vedenej predsedom vlády Slovenskej republiky Petrom Pellegrinim v Ruskej federácii v dňoch 4.-7. júna 2019**

### **I. Zhrnutie**

Pracovná návšteva predsedu vlády SR P. Pellegriniho v Ruskej federácii v dňoch 4.-7. júna 2019 sa uskutočnila na základe pozvania predsedu vlády RF D. Medvedeva. Hlavným cieľom návštevy bolo potvrdiť partnerský a pragmatický charakter slovensko-ruských vzťahov orientovaných na konkrétne výsledky. Predsedu vlády SR P. Pellegriniho sprevádzali minister zahraničných vecí a európskych záležitostí SR M. Lajčák a minister hospodárstva SR P. Žiga.

Osobitným bodom programu bola účasť predsedu vlády SR P. Pellegriniho na 23. ročníku Sankt Peterburgského medzinárodného hospodárskeho fóra, kde vystúpil na plenárnom zasadnutí spolu s prezidentom RF V. Putinom, prezidentom Číny Si Ťin-pchingom, prezidentom Bulharska R. Radevom, predsedom vlády Arménska N. Pašinianom a generálnym tajomníkom OSN A. Guterresom na tému „Vytváranie agendy udržateľného rozvoja“.

Rokovania s ruskými partnermi sa niesli v konštruktívnej atmosfére. Prezident V. Putin aj premiér D. Medvedev potvrdili pripravenosť RF zachovať tranzit zemného plynu cez územie Ukrajiny v prípade dosiahnutia dohody a zohľadniť záujmy SR v kontexte projektu Severný prúd 2 (NS2). Ocenený bol pokrok v príprave projektu širokorozchodnej železničnej trate medzi SR, RF a Rakúskom.

Obe strany potvrdili záujem pokračovať v širokospektrálnej bilaterálnej sektorovej spolupráci. Medzi ďalšie oblasti so sľubným potenciálom možno zaradiť školstvo, kultúru, cestovný ruch a spoluprácu na úrovni regiónov, resp. samospráv.

V súvislosti s návrhom poslanca Štátnej dumy Federálneho zhromaždenia RF za frakciu Komunistická strana Ruska uznať vojakom zapojeným do okupácie Československa v roku 1968 štatút vojnového veterána, ruská strana potvrdila, že nejde o oficiálnu pozíciu RF, ale o individuálnu iniciatívu opozičného poslanca. Pre RF predstavuje v podobných otázkach základ Zmluva medzi SR a RF o priateľských vzťahoch a spolupráci z roku 1993.

Za prítomnosti oboch premiérov bolo v Moskve slávnostne podpísané Memorandum medzi Ministerstvom hospodárstva SR a štátnou korporáciou Rosatom v oblasti využitia jadrovej energetiky pre mierové účely a Zmluva na dodávku jadrového paliva pre jadrové elektrárne na Slovensku medzi Slovenskými elektrárňami a spoločnosťou TVEL.

Predseda vlády SR P. Pellegrini pozval najvyšších predstaviteľov RF na ústredné oslavy 75. výročia Slovenského národného povstania.

P. Pellegrini položil vence k pamätníku neznámemu vojakovi v Alexandrovskom sade v Moskve a na Piskariovskom memoriálnom cintoríne v Sankt Peterburgu.

### **II. Informácia**

#### **Rokovanie s predsedom vlády RF D. Medvedevom**

Obaja predstavitelia zhodnotili súčasný stav bilaterálnej relácie a prediskutovali spoluprácu v oblasti hospodárstva, obchodu, energetiky, dopravy a investícií s dôrazom na udržanie súčasného pozitívneho trendu obchodno-ekonomického obratu. Ďalšími témami rozhovorov boli regionálna spolupráca, vojensko-technická spolupráca, rozvoj cestovného ruchu a oblasť kultúry, vedy a vzdelávania.

Premiér RF osobitne ocenil udržiavanie historicko-memoriálnej pamäti v SR a starostlivosť SR o cintoríny vojakov Červenej armády, ktorí padli na území Slovenska v 2. svetovej vojne.

P. Pellegrini pozval D. Medvedeva na oslavy 75. výročia SNP.

#### Spolupráca v hospodársko-obchodnej oblasti:

Bolo konštatované, že vzájomný obchodný obrat sa zvyšuje už druhý rok po sebe. Za obdobie január – február 2019 sa zvýšil o 25 % a je priaznivý predpoklad, že čoskoro bude opäť dosiahnutá úroveň rokov 2012-2013. Slovenský export do RF sa zvýšil o 15% na hodnotu 266,5 mil. EUR. Dôležitým faktorom pre ďalší rozvoj bilaterálnej obchodnej výmeny je aj zodpovedajúca úroveň investičnej spolupráce. V súčasnosti je v SR aktívnych 120 subjektov s kapitálom z RF a v RF pôsobí okolo 60 podnikov so slovenským kapitálom.

Minister hospodárstva a priemyslu RF D. Manturov potvrdil konanie 20. zasadnutia slovensko-ruskej Medzivládnej komisie pre hospodársku a vedecko-technickú spoluprácu v októbri 2019 v Soči. Vyzdvihol investičný potenciál zo SR napr. investíciu spoločnosti Matador v Nižnom Novgorode. RF vidí potenciál aj vo vzájomne výhodných dodávkach poľnohospodárskych komodít.

Minister hospodárstva SR P. Žiga potvrdil pozitívnu dynamiku v bilaterálnych obchodných vzťahoch, ktorá je však spôsobená primárne zvýšením vývozu z RF do SR. SR má záujem o zvýšenie svojho vývozu do RF hľadaním potenciálnych partnerov, napr. aj konaním podnikateľských misií a účasťou na prominentných ekonomických fórach ako sú Sankt Peterburgské medzinárodné hospodárske fórum alebo priemyselná výstava INNOPROM v Jekaterinburgu.

#### Spolupráca v energetike:

Oblasť energetiky je v bilaterálnej hospodárskej spolupráci obzvlášť dôležitá. Predseda SR P. Pellegrini vyjadril záujem pokračovať v úspešnej a dlhodobej kooperácii v oblasti spoľahlivých dodávok zemného plynu z RF do SR a tranzitu zemného plynu cez naše územie. Upriamil pozornosť na možnosti využitia slovenských podzemných zásobníkov zemného plynu, ktoré sú jedny z najväčších v Európe. Zopakovaná bola pozícia SR k projektu NS2 a zároveň deklarovaný silný záujem zachovať prepravnú kapacitu cez územie SR využitú bez ohľadu na to, či plynovod NS2 bude alebo nebude dokončený. Ocenený bol rozvoj slovensko-ruskej spolupráce v oblasti jadrovej energetiky, ktorá zabezpečuje spoľahlivé a bezpečné využívanie jadrových elektrární v SR.

Premiér RF D. Medvedev ubezpečil, že energetická bezpečnosť SR nebude v žiadnom prípade ohrozená. Pripomenul pozíciu RF k tranzitu cez územie Ukrajiny, v súlade s ktorou musia byť podmienky na realizáciu tranzitu komerčne výhodné pre všetky strany a taktiež dodržané potrebné technické podmienky na ukrajinskej strane.

Minister energetiky RF A. Novak skonštatoval dlhoročné, dobre nastavené vzťahy v oblasti dodávok plynu a opätovne zdôraznil, že RF ostane bezpečným a spoľahlivým partnerom v tejto oblasti. Potvrdil, že objem dodávaného plynu pre potreby slovenských spotrebiteľov bude zachovaný. Podotkol, že kapacita v súčasnosti prepravovaného plynu má potenciál byť rozšírená z 3 mld. m<sup>3</sup> na 5,1 mld. m<sup>3</sup> ročne. Uviedol, že investície do komerčného projektu NS2 dosiahli výšku 10 mld. EUR. Zdôraznil, že ide o výhodný projekt, keďže spotreba plynu v Európe rastie a ťažba klesá. Podakoval za konštruktívny prístup SR k riešeniu situácie, ktorá vznikla pre znečistenie ropy organickým chloridom v ropovode Družba. Vláda RF iniciovala prijatie legislatívy, ktorou sa v budúcnosti bude predchádzať podobným prípadom.

Minister hospodárstva SR P. Žiga upriamil pozornosť na už existujúcu infraštruktúru v SR a na investície do prepravných sietí v hodnote 60 mil. EUR.

Generálny riaditeľ štátnej korporácie pre jadrovú energetiku Rosatom A. Lichačov vyzdvihol spoluprácu so SR a podčiarkol vysokú využiteľnosť jadrového paliva v SR. Prejavil záujem o spoluprácu so SR pri výstavbe jadrových elektrární v tretích krajinách. V tejto súvislosti upriamil pozornosť na prísne bezpečnostné normy v RF v oblasti jadrovej energetiky.

#### Spolupráca v doprave:

Premiér P. Pellegrini potvrdil záujem SR o realizáciu projektu širokorozchodnej železničnej trate. Uviedol, že ide o významný projekt, ktorý si bude vyžadovať investíciu v hodnote 8 mld. USD. Zároveň poukázal na predpokladanú vysokú ziskovosť projektu a záujem investičných spoločností. Informoval o pokroku pri prípravných prácach na jeho uskutočnenie vrátane vykonania štúdie dopadov na životné prostredie.

Predseda predstavenstva Ruské železnice, a.s. O. Belozercev v súvislosti s projektom širokorozchodnej trate uviedol, že nárast železničnej prepravy v roku 2018 dosiahol 12% a kontajnerovej prepravy o 28%.

#### Vojensko-technická oblasť:

V časti týkajúcej sa vojensko-technickej spolupráce sa premiéri venovali pokračovaniu zabezpečenia zo strany RF prevádzkyschopnosti nadzvukových lietadiel MiG-29. Partneri sa zhodli na potrebe skorého uzatvorenia abonentskej zmluvy medzi SR a RF na ďalšie obdobie.

#### Téma Ukrajiny:

Minister zahraničných vecí a európskych záležitostí SR M. Lajčák vo funkcii úradujúceho predsedu OBSE otvoril tému rusko-ukrajinských vzťahov v kontexte nástupu nového prezidenta Ukrajiny, ako aj možnosti riešenia konfliktu na juhovýchode Ukrajiny.

Premiér Medvedev zdôraznil, že na dosiahnutie riešenia situácie na juhovýchode Ukrajiny je nevyhnutná diskusia. Zároveň deklaroval pripravenosť rokovať s ukrajinskou stranou.

**Po ukončení rokovania** predsedov vláda podpísali minister hospodárstva SR P. Žiga a generálny riaditeľ štátnej korporácie pre jadrovú energetiku A. Lichačov Memorandum medzi Ministerstvom hospodárstva SR a štátnou korporáciou Rosatom v oblasti využitia jadrovej energetiky pre mierové účely. Následne generálny riaditeľ Slovenských elektrární, a. s. B. Strýček a prezidentka ruskej spoločnosti Tvel, a. s. N. Nikipelova podpísali Zmluvu na dodávku jadrového paliva pre jadrové elektrárne na Slovensku medzi Slovenskými elektrárnami, a. s. a spoločnosťou TVEL, a. s. Podpisom tejto zmluvy v hodnote 630 mil. EUR sa SR počas nasledujúcich 5 rokov stane 100% odberateľom jadrového paliva z RF.

#### **Rokovanie s prezidentom RF V. Putinom:**

Rokovanie malo pragmatický ráz a partneri prediskutovali vybrané otázky dvojstrannej spolupráce s dôrazom na ekonomiku a energetiku.

Prezident RF V. Putin potvrdil, že SR zostáva dôležitým hospodárskym partnerom RF, čo potvrdzuje aj pokračujúci nárast obchodnej výmeny. Pozitívne hodnotil pravidelné konania Medzivládnej komisie pre hospodársku a vedecko-technickú spoluprácu, ktorá v roku 2019 zasadne už po dvadsiaty raz a hostiteľskou stranou bude RF. Prezident RF sa vrátil aj k už vyriešenému problému dodávok do SR znečistenej ropy cez ropovod Družba. Uviedol, že táto situácia nastala pre nedostatočnú legislatívnu úpravu kontroly činnosti malých a stredných podnikov v RF. Potvrdil, že pokračovanie tranzitu plynu prostredníctvom NS2 bude zohľadňovať záujmy SR.

V. Putin pozitívne vyhodnotil pokrok pri realizácii projektu širokorozchodnej železnice. Ocenil úroveň parlamentnej spolupráce. Dotkol sa aj vojensko-technickej spolupráce, konkrétne opráv vrtuľníkov typu Mi a ich modernizácie na území SR. Predmetom záujmu je rozvoj bilaterálnych

vzťahov medzi regiónmi a samosprávami, v cestovnom ruchu a taktiež v oblasti kultúry a školstva, kde pretrváva záujem o programy študentskej mobility.

Predseda vlády SR P. Pellegrini podčiarkol dobrú úroveň bilaterálnych vzťahov. Zdôraznil, že naše krajiny historicky spájajú priateľské väzby aj s odkazom na boj proti fašizmu. Zároveň zvýraznil, že SR neprepisuje dejiny a vyzdvihol úlohu Červenej armády pri oslobodzovaní územia Slovenska. PV SR informoval o pozvaní pre premiéra RF zúčastniť sa osláv 75. výročia SNP v Banskej Bystrici a zároveň podčiarkol, že pre SR bude cťou, ak by na slávnostných podujatiach bola RF zastúpená na najvyššej štátnej úrovni.

P. Pellegrini poukázal na nárast slovensko-ruskej obchodnej výmeny. Vyjadril nádej na pokračovanie férovej spolupráce v energetickej oblasti a to aj vzhľadom na pripravované projekty. V súvislosti s ukončením platnosti dohody o dodávkach plynu medzi RF a Ukrajinou sa zaujímal o bezpečnosť dodávok do SR nielen v kontexte energetickej bezpečnosti SR, ale aj v kontexte EÚ. Informoval o záujme SR vybudovať na svojom území ďalší jadrový zdroj elektrickej energie v prípade, ak cena elektriny na trhoch bude rásť.

PV SR vyzdvihol zvýšený záujem mladých ľudí v SR o výučbu ruského jazyka. Prejavuje sa však nedostatok kvalifikovaných učiteľov. Vláda SR v tomto ohľade predpokladá prípravu osobitného vzdelávacieho programu pre lektorov ruštiny.

V kontexte návrhu poslanca za KS RF v Štátnej dume RF novelizovať zákon o veteránoch týkajúci sa udalostí z augusta 1968, P. Pellegrini poďakoval za potvrdenie nemennosti oficiálnej pozície RF uvedenej v zmluve o priateľstve a spolupráci z 1993, ktoré zaznelo na bilaterálnom rokovaní ministrov zahraničia SR a RF M. Lajčáka a S. Lavrova.

Premiér P. Pellegrini v Sankt Peterburgu na znak úcty k obetiam blokády Leningradu v rokoch 1941-1944 položil veniec na Piskariovskom memoriálnom cintoríne.

### **Účasť predsedu vlády SR na 23. Sankt Peterburgskom medzinárodnom hospodárskom fóre:**

Predseda vlády SR P. Pellegrini vystúpil dňa 6. júna na plenárnom zasadnutí 23. Sankt Peterburgského medzinárodného hospodárskeho fóra (SPIEF), ktorého ústrednou témou bola agenda udržateľného rozvoja.

Na podujatí sa zúčastnilo vyše 19 tis. účastníkov zo 145 krajín, čím sa Sankt Peterburgské fórum zaradilo po Medzinárodnom ekonomickom fóre v Davose medzi najvýznamnejšie svetové podujatia tohto typu. Partnerskou krajinou 23. ročníka SPIEF bola Čína. Celkovo bolo počas fóra podpísaných okolo 650 dohôd v hodnote 43 mld. EUR.

V panelovej diskusii predseda vlády SR P. Pellegrini diskutoval spoločne s prezidentom RF V. Putinom, prezidentom Číny Si Ťin-pchingom, prezidentom Bulharska R. Radevom, predsedom vlády Arménska N. Pašinianom a generálnym tajomníkom OSN A. Guterresom. P. Pellegrini sa vo svojom vystúpení zamerail na plnenie Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj, ktorá predstavuje súhrn záväzkov a riešení krajín OSN v otázkach, ako sú klimatické zmeny, chudoba, či sociálna nerovnosť. Predseda vlády SR zdôraznil, že keďže je dosiahnutie niektorých z cieľov udržateľného rozvoja ohrozené, je nutné vykonať okamžité kroky. Celková čiastka na riešenie problémov sa pohybuje v rozmedzí 5 až 7 biliónov USD, čo predstavuje okolo 10% svetového HDP.

V problematike udržateľného rozvoja sú podľa predsedu vlády SR najdôležitejšie dve otázky: financovanie a komunikácia.

V otázke financovania je dôležité významnejšie zapojenie súkromného sektora, keďže až 60% svetového HDP tvoria podnikateľské subjekty. Pozitívnym momentom je zvýšenie aktivizácie

súkromného sektora aj napriek tomu, že iba 17% podnikov disponuje aj konkrétnymi riešeniami a relevantnými plánmi. P. Pellegrini zároveň skonštatoval, že slovenské spoločnosti nemajú zatiaľ v danej oblasti dostatočné skúsenosti. Napriek tomu SR agilne pristupuje k implementácii rozvojových priorít Agendy 2030 do národnej legislatívy, ako aj do Národného investičného plánu na obdobie rokov 2018-2030.

Druhou zásadnou oblasťou je zmena komunikácie a práca s mládežou. Slovenský premiér vyzval na hľadanie spoločného jazyka medzi krajinami, ktorý umožní komunikovať naprieč kultúrnymi a geografickými hranicami, keďže "udržateľný rozvoj nemôže fungovať bez mieru a mier nebude bez udržateľného rozvoja". Dané posolstvá sa Slovensko snaží presadzovať aj v rámci predsedníctva v organizácii OBSE v 2019. P. Pellegrini zároveň zdôraznil potrebu venovať zvýšenú pozornosť mladým ľuďom, keďže až polovica svetovej populácie má menej než 30 rokov. Mládež je podľa predsedu vlády SR hybnou silou politických, demokratických a environmentálnych zmien.

P. Pellegrini zároveň apeloval na lepšie využitie technologického pokroku, ktorý by mal reflektovať sociálne potreby obyvateľstva, ako aj požiadavky pre udržateľný rozvoj našej planéty. Vyzval k tomu, aby sa tzv. digitálny humanizmus, ktorý predstavil v rámci slovenského predsedníctva v Rade OECD, stal filozofiou 21. storočia. Je potrebné, aby ľudské bytosti boli stredobodom pozornosti v kontexte súčasnej digitálnej transformácie.

Diskusia účastníkov plenárneho zasadnutia sa týkala napr. zavedenia možných cieľ zo strany USA na automobilovú produkciu ČS EÚ. PV SR uviedol, že vníma negatívne akékoľvek snahy USA o zavedenie cieľ na priemyselnú výrobu, vrátane automobilov, čo aj osobne tlmočil prezidentovi USA D. Trumpovi počas nedávnej pracovnej návštevy vo Washingtone. Podľa P. Pellegriniho, by uvedený krok znamenal zníženie obchodnej výmeny o 8 - 9 mld. EUR, preto uvítal rozhodnutie prezidenta USA pozastaviť zavedenie cieľ na obdobie 6 mesiacov. Zároveň upozornil, že akákoľvek obchodná vojna medzi EÚ a USA by mala negatívny dopad na obe strany. Na otázku ohľadne pozície SR k sankciám EÚ voči RF uviedol, že, na jednej strane, SR podporuje jednotnú pozíciu EÚ. Na druhej strane je potrebné povedať, že sankcie EÚ mali negatívne dôsledky na SR. Prejavili sa znížením obchodnej výmeny, ktorá však postupne vykazuje rastúce tendencie.

### **III. Závery a odporúčania**

Obe strany ocenili dobrú úroveň dvojstranných vzťahov a potvrdili záujem o zintenzívnenie politického dialógu a vzájomnej spolupráce s dôrazom na energetiku, dopravu a obchodnoekonomickú oblasť. Zhodli sa na potrebe ďalšieho rozvoja spolupráce v oblasti školstva a vzdelávania, cestovného ruchu a kultúry. Taktiež prediskutovali viaceré medzinárodnopolitické témy.

Konkrétnym výsledkom návštevy bol podpis Memoranda medzi Ministerstvom hospodárstva SR a štátnou korporáciou Rosatom v oblasti využitia jadrovej energetiky pre mierové účely, ako aj podpis Zmluvy na dodávku jadrového paliva pre jadrové elektrárne na Slovensku medzi Slovenskými elektrárnami a spoločnosťou TVEL.

Predseda vlády SR P. Pellegrini pozval najvyšších predstaviteľov RF na ústredné oslavy 75. výročia Slovenského národného povstania.

- Venovať pozornosť možnej účasti najvyšších oficiálnych ruských predstaviteľov na ústredných oslavách 75. výročia SNP;

- Spolupracovať pri príprave nadchádzajúceho zasadnutia slovensko-ruskej Medzivládnej komisie pre hospodársku a vedecko-technickú spoluprácu v roku 2019 v Soči;
- V nadväznosti na stanoviská tlmočené ruskou stranou sledovať vývoj v otázke zaistenia energetickej bezpečnosti SR a tranzitu ruského plynu cez slovenskú prepravnú sústavu;
- Venovať pozornosť realizácii projektu predĺženia širokorozchodnej železničnej trate cez územie Slovenska;
- Podporovať prehĺbovanie spolupráce s RF na úrovni regiónov a samospráv.